

Rekenkamercommissie gemeente Bloemendaal

**Evaluatie van onderzoek Subsidiebeleid door
rekenkamercommissie Bloemendaal van februari 2008**

Rekenkamercommissie Bloemendaal
Bloemendaal, april 2012

1. Aanleiding

De rekenkamercommissie Bloemendaal (hierna: rekenkamer) heeft in februari 2008 een rapport uitgebracht onder de titel "Subsidiebeleid; een onderzoek naar de mogelijkheden van de gemeenteraad om beleidsdoelstellingen te toetsen die ten grondslag liggen aan subsidies." Het rapport is op 24 april 2008 in de raad besproken, die de aanbevelingen uit het rapport heeft overgenomen met inachtneming van het gestelde in een brief van de rekenkamer d.d. 25 februari 2008. Deze brief is een reactie op het bestuurlijk wederhoor in een brief van B&W d.d. 15 januari 2008, nummer 2008000269.

Het behoort tot de opdracht van de rekenkamer om de uitvoering en uitwerking van in het verleden gedane aanbevelingen te evalueren.

2. Probleemstelling en onderzoeksvraag

Jaarlijks besteedt de gemeente Bloemendaal circa € 3 miljoen aan subsidies en inkomensoverdrachten. Het verstrekken van subsidies is een instrument om de beleidsdoelstellingen van Bloemendaal dichterbij te brengen en/of te verwezenlijken. In het onderzoek van februari 2008 heeft de rekenkamer de volgende probleemstelling geformuleerd:

- 1.** Wordt bij de toekenning van de subsidie aangegeven welke beleidsdoelen worden beoogd?
- 2.** Is de gemeenteraad in staat op basis van de verantwoording van subsidie ontvangers te toetsen of de beleidsdoelen die ten grondslag liggen aan de toekenning behaald zijn?

De bevindingen uit het onderzoek lieten zien dat de beoogde beleidsdoelen bij de toekenning van subsidies maar in een beperkt aantal gevallen worden geëxpliciteerd. Ook de verantwoordingen van de subsidie ontvangers gaf onvoldoende beeld wat de beoogde doelstellingen zijn en in welke mate deze zijn gerealiseerd. Het was dus niet goed mogelijk een vergelijking te maken tussen doelstelling(en) en doelrealisatie. De rekenkamer concludeerde dat de gemeenteraad, zelfs als ze dit zou willen, maar beperkt in staat is om op basis van de documenten te toetsen of de beleidsdoelen gehaald zijn. Enerzijds doordat niet in alle gevallen duidelijk is wat de beoogde beleidsdoelen zijn en anderzijds van de subsidieontvangers de verantwoording over doelrealisatie ontbreekt.

Tevens bleek dat in bepaalde gevallen (bij zg. inkomensoverdrachten) de raad wordt beperkt in haar sturingsmogelijkheden omdat de contracten met deze partijen te maken hebben met de uitvoering van wettelijke voorschriften en/of taken. Ook waar sprake is van regionale samenwerkingsovereenkomsten zijn de sturingsmogelijkheden beperkt.

Op basis van bovenstaande conclusie kwam de rekenkamer in februari 2008 tot de volgende aanbevelingen:

1. Vervang de huidige 1-jarige cyclus door een 4-jarige cyclus.
2. Formaliseer beleidsdoelstellingen en gewenste resultaten in de beschikking waarin de subsidie wordt toegekend.
3. Introduceer vrije beleidsruimte (herallocatie middelen).
4. Stel verantwoording einde jaar op ten behoeve van de gemeenteraad
5. Introduceer E-loket voor subsidies

Het evaluatieonderzoek beperkt zich tot de vraag in hoeverre de aanbevelingen in het rapport van februari 2008 zijn opgevolgd en tot welke veranderingen en verbeteringen het opvolgen van deze aanbevelingen heeft geleid.

3. Bevindingen onderzoek

Het onderzoek is zoals gebruikelijk gestart met:

- het opvragen en bestuderen van relevante beleidsstukken;
- een verkennend gesprek met de heer P.G.A. Dubbe, hoofd van de afdeling Publiekszaken.

Uit de stukken en het gesprek kwam naar voren dat er sinds het rekenkameronderzoek van 2008 veel ontwikkelingen op subsidiegebied hebben plaats gevonden en dat er de komende tijd nog een forse operatie op stapel staat. In de volgende paragrafen heeft de rekenkamer daarvan een kort overzicht gegeven. In paragraaf 3.2 heeft de rekenkamer de bevindingen over de realisatie van de aanbevelingen weergegeven.

3.1 Relevante ontwikkelingen op subsidiegebied sedert 2008

Uit de beleidstukken en het gesprek met het afdelingshoofd Publiekszaken heeft de rekenkamer de volgende ontwikkelingen opgetekend:

- de economische crisis vraagt de gemeente om bezuinigingen en om de overblijvende uitgaven zo flexibel mogelijk te houden;
- de fusie met Bennebroek per 1-1-2009 had mede tot gevolg een opdracht tot harmonisatie het subsidiebeleid binnen maximaal twee jaar (bijvoorbeeld op terrein van sportverenigingen, peuterspeelzalen en jeugdsportsubsidies);
- burgemeester en wethouders hebben in 2009 besloten om geen verdere structurele subsidies te verlenen;
- inmiddels hebben burgemeester en wethouders ook besloten om subsidies niet meer te indexeren;
- in 2010 hebben burgemeester en wethouders de projectopdracht gegeven om te komen tot subsidieombuigingen ten opzichte van 2011 van € 100.000 (2012), € 200.000 (2013) en € 300.000 (2014);
- in 2011 is op initiatief van de raad gekozen voor het zogenoemde project meetlat subsidies waarbij aan de huidige structurele subsidies een nieuwe prioriteit wordt toegekend; om te bereiken dat de voor 2012 geraamde bezuiniging wordt gehaald zal in 2012 via de kaasschaafmethode circa € 100.000 worden bezuinigd;
- het project meetlat subsidies zal in 2012 worden opgenomen in een kerntakendiscussie met als doel door een nieuwe prioriteitstelling van subsidies via een kerntakendiscussie in de toekomst (2013/2014) de eerder geraamde bezuinigingen te realiseren;
- voor incidentele en structurele subsidies is circa 400 uur per jaar ambtelijke capaciteit, verdeeld over verschillende ambtenaren, beschikbaar voor de circa 100 gesubsidieerde instellingen.

3.2 Bevindingen van de realisatie van de aanbevelingen

1. Vervang de huidige 1-jarige cyclus door een 4-jarige cyclus

Er is bekeken of dit haalbaar was maar door de in 3.1 beschreven ontwikkelingen is geconcludeerd dat de gemeente zich niet wil binden aan een termijn van vier jaar.

2. Formaliseer beleidsdoelstellingen en gewenste resultaten in beschikking

Deze aanbeveling is doorgevoerd door middel van het opnemen van concrete activiteiten in de beschikking. In de begroting zijn meer beleidsdoelstellingen opgenomen.

3. Introduceer vrije beleidsruimte (herallocatie middelen)

Tot op heden is een vrije beleidsruimte niet ingevoerd. Dit heeft vooral te maken met de situatie waarin sprake is van kortingen en bezuinigingen en waarin bovendien is beslist dat er geen nieuwe structurele subsidies meer worden toegekend. Budgetruimte voor eventuele nieuwe structurele subsidies wordt gecreëerd volgens het systeem "oud voor nieuw".

4. Stel verantwoording einde jaar op ten behoeve van de gemeenteraad

Als bijlage in het jaarverslag wordt jaarlijks een overzicht gegeven van alle subsidies (en vergelijking met vorig jaar). Daarnaast wordt een overzicht vervaardigd waarin toelichting op de activiteiten per instelling wordt gegeven.

5. Introduceer E-loket voor subsidies

Er is een digitaal subsidiepakket aangeschaft dat is gekoppeld aan het systeem van postverwerking (Corsa). Het systeem wordt momenteel getest en de subsidieaanvragen 2012 zullen gedigitaliseerd worden verwerkt.

De bij de behandeling van het rekenkameronderzoek in 2008 door burgemeester en wethouders toegezegde uitbreiding van de digitale dienstverlening voor de burgers via een E-loket zal door de uitrol van het programma dienstverlening in 2012 ook zijn gerealiseerd. Dit is van belang omdat niet-natuurlijke personen vaak subsidieaanvragers zijn en via het onderdeel E-bedrijven van het E-loket gebruik kunnen gaan maken.

3.3 Conclusie en aanbeveling

De rekenkamer concludeert dat uit de verstrekte informatie blijkt dat drie van de vijf aanbevelingen zijn gerealiseerd of in 2012 zullen worden gerealiseerd. De aanbevelingen over een 4-jarige beleidscyclus en een vrije beleidsruimte zijn niet gerealiseerd.

Door het realiseren van de tweede en de vierde aanbeveling acht de rekenkamercommissie de informatieverstrekking verbeterd.

De rekenkamer is van mening dat de in 3.1 beschreven ontwikkelingen een plausibele reden zijn om in deze situatie deze twee aanbevelingen (vooralnog) niet in te voeren.